5.2.Ժողովրդագրական իրավիճակը

ՀՀ վարչատարածքային բաժանման համար հիմք է հանդիսացել 1995թ. դեկտեմբերի 4-ին ընդունված «ՀՀ վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքը[1], ըստ որի ՀՀ տարածքը բաժանված է 11 մարզերի, ներառյալ Երևան քաղաքը մարզի կարգավիճակով (12 թաղային համայնքներով), 48 քաղաքային և 866 գյուղական համայնքների:

ՀՀ վարչատարածքային բաժանումը 2007թ. ապրիլի 1-ի դրությամբ, ըստ մարզերի

	Համայնքների թիվը			
	ընդամենը	քաղաքային	թաղային	գյուղական
Հայաստանի Հանրապետություն	**926**	**48**	**12**	**866**
ք. Երևան	12	-	12	-
Արագածոտն	114	3	-	111
Արարատ	97	4	-	93
Արմավիր	97	3	-	94
Գեղարքունիք	92	5	-	87
Լոռի	113	8	-	105
Կոտայք	67	7	-	60
Շիրակ	119	3	-	116
Սյունիք	109	7	-	102
Վայոց ձոր	44	3	-	41
Տավուշ	62	5[2]	-	57

2007թ. ապրիլի 1-ի դրությամբ, ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակի ցուցանիշն ընթացիկ հաշվառմամբ, կազմել է 3222.9 հազ. մարդ, այդ թվում քաղաքայինը՝ 2065.6 հազ. մարդ, գյուղականը՝ 1157.3 հազ. մարդ:

ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակն ըստ մարզերի, 2007թ. ապրիլի 1-ի դրությամբ

(1000 մարդ)

	Ընդամենը	Քաղաքային	Գյուղական
Հայաստանի Հանրապետություն	**3222.9**	**2065.6**	**1157.3**
ք. Երևան	1105.0	1105.0	-
Արագածոտն	140.0	33.0	107.0
Արարատ	275.3	81.0	194.3
Արմավիր	280.3	99.6	180.7
Գեղարքունիք	239.6	79.5	160.1
Լոռի	282.4	165.9	116.5
Կոտայք	276.6	155.2	121.4
Շիրակ	281.0	170.7	110.3
Սյունիք	152.8	103.7	49.1
Վայոց ձոր	55.8	19.4	36.4
Տավուշ	134.1	52.6	81.5

2007թ. ապրիլի 1-ի դրությամբ ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակի ցուցանիշը, 2007թ. տարեսկզբի համեմատությամբ փոփոխություն չի կրել, իսկ 2006թ. ապրիլի 1-ի համեմատությամբ աճել է մոտ 4.0 հազ. մարդով:

[1] *Ներառյալ «ՀՀ վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին՝ 14.12.2004թ. ՀՕ-41-Ն և 13.06.2006թ. ՀՕ-147-Ն ընդունված ՀՀ օրենքները:*

[2] *Վերոնշյալ ՀՀ օրենքով Այրում համայնքի կարգավիճակը փոփոխության է ենթարկվել և գյուղական համայնքից դարձել է քաղաքային:*

2007թ. հունվար-մարտին ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակի աճն ապահովվել է ի հաշիվ բնակչության բնական հավելաճի, որը 2006թ. հունվար-մարտի համեմատ աճել է 11.1%-ով, իսկ միգրացիայի մնացորդի ցուցանիշը պահպանվել է նույն մակարդակի վրա:

2007թ. հունվար-մարտին, 2006թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատ, ծնվածների բացարձակ ցուցանիշի հավելաճը կազմել է 0.8%:

ՀՀ բնակչության բնական շարժի ցուցանիշները

	Հունվար-մարտ			
	մարդ		1000 բնակչի հաշվով, պրոմիլ	
	2006թ.	2007թ.	2006թ.	2007թ.
Ծնվածներ	9172	9245	11.6	11.6
Մահացածներ	7778	7696	9.8	9.7
Մահացածներից՝ մինչև 1 տարեկան հասակում	121	105	13.2[1]	11.4[1]
Բնական հավելաճ	1394	1549	1.8	1.9
Ամուսնություններ	4100	4421	5.2	5.6
Ամուսնալուծություններ	831	651	1.0	0.8

2007թ. հունվար-մարտին արձանագրվել է մեռելածնության 129 դեպք՝ 2006թ. հունվար-մարտին արձանագրված 179 մեռելածնության դեպքերի դիմաց:

2007թ. հունվար-մարտին, 2006թ. համապատասխան ժամանակաշրջանի համեմատ, մահվան դեպքերը նվազել են 1.1%-ով:

2007թ. հունվար-մարտին ծնվածների թվաքանակը 1.2 անգամ գերազանցել է մահացության դեպքերը:

Ծնվածների և մահացածների թվաքանակը հունվար-մարտին

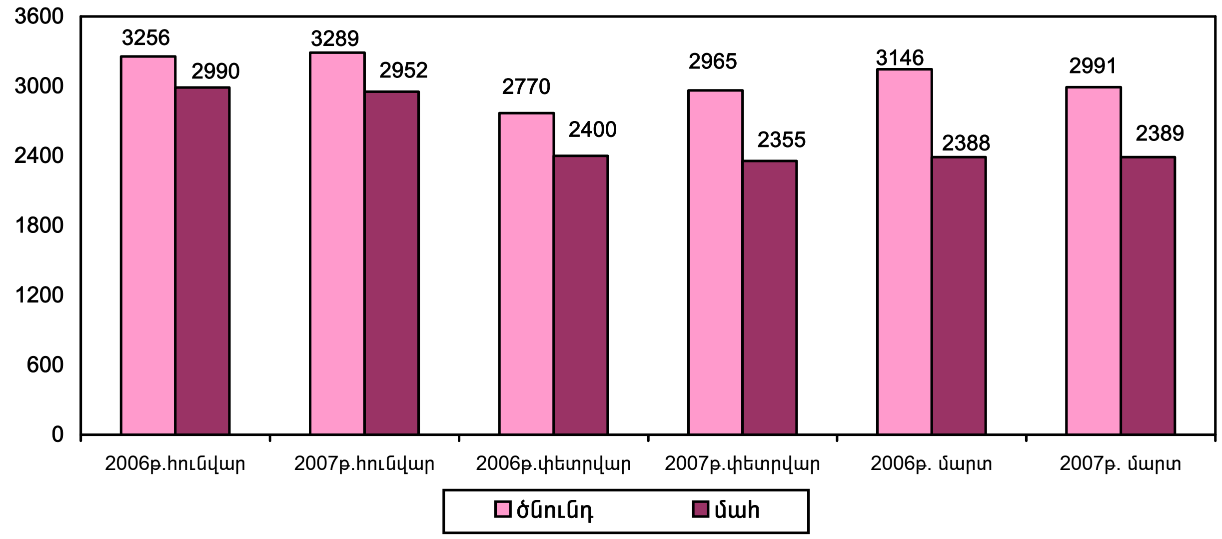

[1] 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով:

Բնական հավելաճի գործակիցը, 1000 բնակչի հաշվով, 2007թ. հունվար-մարտին կազմել է 1.9‰ և 2006թ. հունվար-մարտի համեմատ աճել՝ 0.1 պրոմիլային կետով:

2007թ. հունվար-մարտին թեև հանրապետության կտրվածքով արձանագրվել է բնակչության բնական հավելաճ, սակայն ՀՀ Լոռու և ՀՀ Տավուշի մարզերում ամբողջությամբ, ինչպես նաև առանձին վերցրած՝ Գյումրի, Ալավերդի, Ախթալա, Թումանյան, Շամլուղ, Ապարան, Վարդենիս քաղաքներում և Թումանյանի, Գուգարքի, Սպիտակի, Կրասնոսելսկի և Տաշիրի տարածաշրջանների գյուղական համայնքներում արձանագրվել են բնակչության բնական նվազման ցուցանիշներ (մահերը գերազանցել են ծնունդներին):

ՀՀ բնակչության բնական շարժի հիմնական ցուցանիշներն ըստ մարզերի, 2007թ. հունվար-մարտին

(մարդ)

	Ծնված-ներ	Մահա-ցածներ	այդ թվում՝ 0-1 տարեկան հասակում	Բնական հավելաճ	Ամուսնու-թյուններ	Ամուսնալու-ծություններ
Հայաստանի Հանրապետություն	**9245**	**7696**	**105**	**1549**	**4421**	**651**
ք. Երևան	2955	2530	25	**425**	1249	252
Արագածոտն	449	352	6	97	209	19
Արարատ	834	626	3	208	359	40
Արմավիր	785	594	8	191	423	27
Գեղարքունիք	775	529	5	246	593	37
Լոռի	717	833	8	-116	391	96
Կոտայք	914	605	19	309	397	45
Շիրակ	836	764	15	72	369	71
Սյունիք	428	330	9	98	176	25
Վայոց ձոր	164	130	1	34	79	19
Տավուշ	388	403	6	-15	176	20

(1000 բնակչի հաշվով)

	Ծնված-ներ	Մահա-ցածներ	այդ թվում՝ 0-1 տարեկան հասակում[1]	Բնական հավելաճ	Ամուսնու-թյուններ	Ամուսնալու-ծություններ
Հայաստանի Հանրապետություն	**11.6**	**9.7**	**11.4**	**1.9**	**5.6**	**0.8**
ք. Երևան	10.9	9.3	8.5	1.6	4.6	0.9
Արագածոտն	13.0	10.2	13.4	2.8	6.1	0.6
Արարատ	12.3	9.2	3.6	3.1	5.3	0.6
Արմավիր	11.4	8.6	10.2	2.8	6.1	0.4
Գեղարքունիք	13.1	8.9	6.5	4.2	10.0	0.6
Լոռի	10.3	12.0	11.2	-1.7	5.6	1.4
Կոտայք	13.4	8.9	20.8	4.5	5.8	0.7
Շիրակ	12.0	11.0	17.9	1.0	5.3	1.0
Սյունիք	11.4	8.8	21.0	2.6	4.7	0.7
Վայոց ձոր	11.9	9.4	6.1	2.5	5.7	1.4
Տավուշ	11.7	12.2	15.5	-0.5	5.3	0.6

2007թ. հունվար-մարտին 2006թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատ մահացության պատճառական կառուցվածքում արձանագրվել է արյան շրջանառության համակարգի, վարակային և մակաբուծային հիվանդություններից մահվան դեպքերի տեսակարար կշիռների նվազում, իսկ շնչառական օրգանների հիվանդություններից, դժբախտ պատահարներից, թունավորումներից և վնասվածքներից՝ մահացության դեպքերի տեսակարար կշիռների աճ:

[1] *1000 կենդանի ծնվածի հաշվով:*

Մահացությունն ըստ պատճառների

(ՀՀ արդարադատության նախարարության ՔԿԱԳ-ի տարածքային բաժիններից ստացված մահվան ակտերի հիման վրա)

(մարդ)

	2006թ. հունվար-մարտ	Ընդհանուրի նկատմամբ, %	2007թ. հունվար-մարտ	Ընդհանուրի նկատմամբ, %
Մահացածների թվաքանակը	7778	100	7696	100
դրանցից՝ըստ պատճառների՝				
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններից	4241	54.5	4143	53.8
դժբախտ պատահարներից, թունավորումներից և վնասվածքներից	313	4.0	312	4.1
դրանցից՝ սպանություններ	17	0.2	14	0.2
նորագոյացություններից	1254	16.1	1240	16.1
շնչառական օրգանների հիվանդություններից	585	7.5	582	7.6
մարսողական օրգանների հիվանդություններից	377	4.9	377	4.9
վարակային և մակաբուծային հիվանդություններից	86	1.1	58	0.7
այլ հիվանդություններից	922	11.9	984	12.8

2007թ. հունվար-մարտին 2006թ. հունվար-մարտի համեմատ արձանագրվել է մինչև 1 տարեկան երեխաների մահացության բացարձակ թվաքանակի նվազում 13.2%-ով, իսկ մանկական մահացության գործակիցը, 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով, կազմել է 11.4 ‰՝ 2006թ. նույն ժամանակաշրջանի 13.2 ‰-ի դիմաց:

2007թ. հունվար-մարտին հանրապետությունում արձանագրվել է 0-4 տարեկան երեխաների մահվան 121 դեպք, իսկ մինչև 5 տարեկան երեխաների մահացության կառուցվածքում մինչև 1 տարեկանների մահացությունը կազմել է 86.8%: Մինչև 5 տարեկան երեխաների մահացության գործակիցը (1000 կենդանի ծնվածի հաշվով) կազմել է 13.1‰:

Հանրապետությունում հղիության հետ կապված բարդություններից, ծննդյան և ետծննդյան ժամանակահատվածում, 2007թ. հունվար-մարտին գրանցվել է մայրական մահացության 2 դեպք, որով պայմանավորված, մայրական մահացության գործակիցը կազմել է 21.6 (100000 կենդանածնի հաշվով):

2007թ. հունվար-մարտին 11.1%-ով աճել են գրանցված ամուսնությունները, իսկ ամուսնության ընդհանուր գործակիցը, 1000 բնակչի հաշվով, կազմել է 5.6‰: 2007թ. հունվար-մարտին ամուսնալուծության դեպքերը նվազել են 21.7%-ով, իսկ ամուսնալուծության ընդհանուր գործակիցը, 1000 բնակչի հաշվով, նվազել է 0.2 պրոմիլային կետով և կազմել 0.8‰:

Գրանցված ամուսնությունները և ամուսնալուծությունները 2006-2007թթ., ըստ ամիսների

Հանրապետությունում 2007թ. հունվար-մարտին 1000 գրանցված ամուսնական զույգերի համեմատ արձանագրվել է ամուսնալուծության 147 դեպք՝ 2006թ. հունվար-մարտի 203 -ի համեմատ:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ Ոստիկանության տարածքային անձնագրային բաժինների կողմից տրամադրած տեղեկատվության մշակման արդյունքում (ըստ եկողի վիճակագրական հաշվառման կտրոն՝ ձև թիվ 19-ի և ըստ մեկնողի վիճակագրական հաշվառման կտրոն՝ ձև թիվ 20-ի) 2007թ. հունվար-մարտին արձանագրվել են հետևյալ ցուցանիշները.[1]

ՀՀ միգրացիոն իրավիճակի ընդհանուր բնութագիրը հունվար-մարտին

	2006թ.		2007թ.	
	մարդ	1000 բնակչի հաշվով	մարդ	1000 բնակչի հաշվով
Ընդամենը՝				
եկողներ	2278	2.9	2708	3.4
մեկնողներ	3783	4.8	4228	5.3
միգրացիայի մնացորդ (+/ -)	-1505	-1.9	-1520	-1.9

Ըստ նույն աղբյուրի՝ 2006թ. միգրացիոն տեղաշարժերի տարեկան ցուցանիշների մշակման արդյունքում ստացված տվյալները ներկայացվում են ստորև.

Միգրացիոն իրավիճակի բնութագիրը Հայաստանի Հանրապետությունում

	2005թ.		2006թ.	
	մարդ	1000 բնակչի հաշվով	մարդ	1000 բնակչի հաշվով
Միգրացիա				
եկողներ	10441	3.3	9126	2.8
մեկնողներ	18247	5.7	15844	4.9
միգրացիայի մնացորդ (+/-)	-7806	-2.4	-6718	-2.1
այդ թվում՝				
Հայաստանի Հանրապետության սահմաններում				
եկողներ	8944	2.8	7791	2.4
մեկնողներ	8944	2.8	7791	2.4
միգրացիայի մնացորդ (+/-)	0		0	
Միջազգային միգրացիա				
եկողներ	1497	0.5	1335	0.4
մեկնողներ	9303	2.9	8053	2.5
միգրացիայի մնացորդ (+/-)	-7806	-2.4	-6718	-2.1
որից՝ ԱՊՀ երկրներ				
եկողներ	1265	0.4	980	0.3
մեկնողներ	7459	2.3	6246	1.9
միգրացիայի մնացորդ (+/-)	-6194	-1.9	-5266	-1.6

[1] *Ցուցանիշները ներառում են նաև ներքին տեղաշարժերը:*

Միգրացիոն իրավիճակի բնութագիրը Հայաստանի Հանրապետությունում

	2005թ.			2006թ.		
	եկողներ	մեկնող-ներ	միգրացիոն աճը (+) / նվազումը (-)	եկողներ	մեկնող-ներ	միգրացիոն աճը (+)/ նվազումը (-)
Միջազգային միգրացիա	**1497**	**9303**	**-7806**	**1335**	**8053**	**-6718**
այդ թվում՝						
ԱՊՀ երկրներ	**1265**	**7459**	**-6194**	**980**	**6246**	**-5266**
որից՝						
Բելառուս	9	174	-165	15	147	-132
Ռուսաստան	814	6256	-5442	590	5053	-4463
Ուկրաինա	55	414	-359	41	368	-327
Վրաստան	112	43	69	123	21	102
Ուզբեկստան	16	12	4	4	14	-10
Ղազախստան	10	93	-83	23	97	-74
Մոլդովա	3	20	-17	6	7	-1
ԼՂՀ	207	439	-232	169	530	-361
Այլ երկրներ	**119**	**808**	**-689**	**109**	**735**	**-626**
որից՝ ԱՄՆ	8	706	-698	6	633	-627
Կանադա	0	15	-15	0	11	-11
Իսրայել	1	15	-14	0	11	-11
Չնշվածներ	**113**	**1036**	**-923**	**246**	**1072**	**-826**

ՀՀ միգրանտների բաշխումն ըստ սեռի և հիմնական տարիքային խմբերի, 2005 և 2006թթ.

	Եկողներ[1]			Մեկնողներ		
	ընդամենը	արական	իգական	ընդամենը	արական	իգական
2005թ.						
Քաղաքային	**5769**	**2173**	**3596**	**6492**	**2618**	**3874**
0-15 տարեկան	1028	539	489	1055	604	451
աշխատունակ տարիքի	4193	1426	2767	4848	1787	3061
աշխատունակ տարիքից բարձր	548	208	340	589	227	362
16-29 տարեկան	*1765*	*521*	*1244*	*1614*	*507*	*1107*
Գյուղական	**4672**	**1649**	**3023**	**2811**	**1091**	**1720**
0-15 տարեկան	771	435	336	727	412	315
աշխատունակ տարիքի	3502	1040	2462	1909	612	1297
աշխատունակ տարիքից բարձր	399	174	225	175	67	108
16-29 տարեկան	*1581*	*392*	*1189*	*722*	*166*	*556*
2006թ.						
Քաղաքային	**5128**	**1904**	**3224**	**5746**	**2374**	**3372**
0-15 տարեկան	889	484	405	906	500	406
աշխատունակ տարիքի	3804	1258	2546	4380	1702	2678
աշխատունակ տարիքից բարձր	435	162	273	460	172	288
16-29 տարեկան	*1547*	*460*	*1087*	*1400*	*482*	*918*
Գյուղական	**3998**	**1441**	**2557**	**2307**	**880**	**1427**
0-15 տարեկան	672	352	320	530	295	235
աշխատունակ տարիքի	2984	954	2030	1636	521	1115
աշխատունակ տարիքից բարձր	342	135	207	141	64	77
16-29 տարեկան	*1260*	*334*	*926*	*610*	*149*	*461*

[1] *Այդ թվում ներհանրապետական տեղաշարժերը:*